

Berner-konsernin toimittajia koskevat eettiset toimintaohjeet

Berner-konsernin yhteistyökumppaneiden ja toimittajien (tästä eteenpäin "Toimittaja") on noudatettava kaikkea soveltuvaa lainsäädäntöä, soveltuvia kansainvälisiä standardeja ja näitä Berner-konsernin toimittajia koskevia eettisiä toimintaohjeita.

Lainmukaisuus

Toimittajien on noudatettava kaikkea soveltuvaa lainsäädäntöä. Erityisen merkityksellisiä ovat lait liittyen työntekijöiden asemaan, työturvallisuuteen, tasa-arvoon, syrjimättömyyteen, yksityisyydensuojaan, lahjontaan ja korruptioon, kilpailuun, ympäristön suojeluun ja tuoteturvallisuuteen.

Tuoteturvallisuus

Toimittajan täytyy varmistaa kaikkien tuotteiden tuoteturvallisuus. Toimittaja on velvollinen varmistamaan, että tuotteet ja palvelut noudattavat soveltuvia lakeja ja ovat yhteensopivia lain vaatimusten kanssa.

Ihmisoikeudet

Toimittajan täytyy kunnioittaa ja noudattaa kaikkia kansainvälisesti tunnistettuja ihmisoikeuksia, ja toteuttaa ihmisoikeuksia käytännössä.

Toimittaja on velvollinen luomaan prosessit ja toimintamallit varmistaa, että ihmisoikeuksia kunnioitetaan.

Toimittajan täytyy noudattaa soveltuvaa kansainvälistä lakia, kun kansalliset lait eivät ole yhteensopivia kansallisen lain kanssa.

Lahjonta ja korruptio

Mikään korruption tai lahjonnan muoto ei ole sallittua. Tämä sisältää lahjusten tai muiden laittomien maksujen maksamisen tai lupaamisen maksusta viranomaisille tai muille tahoille, sekä kannustamisen tai neuvomisen lahjusten maksamiseen.

Syrjintää, uhkauksia, alistamista, seksuaalista häirintää tai häirintää ei sallita missään muodossa.

Työoikeudet

Toimittaja on velvollinen noudattamaan kansallista lakia sekä kunnioittamaan kaikkia kansainvälisesti hyväksytyjä työoikeuksia Kansainvälisen työjärjestön keskeisten sopimusten ja YK:n Global Compactin periaatteiden mukaisesti. Toimittajan täytyy noudattaa soveltuvaa kansainvälistä lakia, kun kansalliset lait eivät ole yhteensopivia kansallisen lain kanssa.

Toimittaja on velvollinen kohtelemaan työntekijöitään reilusti, yhdenmukaisesti ja kunnioituksella. Toimittajan tulee kunnioittaa kaikkien työntekijöiden arvoa sekä heidän terveyttään, turvallisuuttaan, yksityisyydensuojaansa, uskonnonvapauttaan ja oma-tuntoaan.

Työajat ja palkkaus

Työaikojen tulee noudattaa kansallista lakia ja soveltuvia työehtosopimuksia.

Palkkojen, etujen ja ylityökorvausten tulee noudattaa kansallista lakia ja soveltuvia työehtosopimuksia. Palkan vähentäminen kurinpidollisena toimenä ei ole missään tilanteessa hyväksyttävää.

Työterveys ja -turvallisuus

Toimittajan tulee noudattaa kansallista lakia ja kaikkia soveltuvia kansainvälisiä standardeja. Toimittajan täytyy noudattaa soveltuvaa kansainvälistä lakia, kun kansalliset lait eivät ole yhteensopivia kansallisen lain kanssa.

Toimittajan tulee aktiivisesti työskennellä ehkäistäkseen onnettomuuksia. Toimittajan on ehkäistävä kaikki työhön liittyvät tapaturmat oman parhaan kykynsä mukaan sekä aktiivisesti etsiä ratkaisuja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi.

Järjestäytymisvapaus

Toimittajan tulee kunnioittaa kaikkien työntekijöidensä oikeutta järjestäytymisvapauteen. Työntekijällä on oikeus vapaasti ja vapaaehtoisesti perustaa yhdistys, kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen ja osallistua yhdistyksen toimintaan kansallisten lakien ja työehtosopimusten mukaisesti.

Pakkotyövoima

Sidottu työvoima, pakkotyövoima tai työ, johon liittyy rangaistuksen uhka, ei ole sallittu. Työntekijöiden tulee olla töissä oman tahtonsa alaisesti korvausta vastaan, ja työntekijöiden täytyy olla vapaita lähtemään ja vaihtamaan työpaikkaa kun he niin tahtovat.

Lapsityövoima

Lapsityövoima ei ole sallittua. Jokaista lasta täytyy suojella taloudelliselta riistolta ja työltä, jota voidaan pitää vaarallisena, jolla on negatiivinen vaikutus lapsen koulutukseen tai joka on vahingoittavaa lapsen terveydelle tai kehitykselle.

Lapsityönä pidetään työtä, jota tekee alle 15-vuotias lapsi, tai jota tekee alle 14-vuotias lapsi Kansainvälisen työjärjestön 138 sopimuksen 2.4 artiklan mukaisissa maissa.

15-18-vuotiaat eivät saa suorittaa mitään vaarallista työtä.

Jos lapsityötä ilmenee missään Toimittajan tiloissa päättävät Berner-konserni ja Toimittaja yhdessä vaadittavat toimenpiteet. Kaikki toimenpiteet tulee päättää lapsen tai lasten parhaan edun mukaisesti.

Ympäristö

Toimittajan tulee noudattaa kansallista lakia ja standardeja, sekä aktiivisesti työskennellä vähentääkseen päästöjä sekä käyttääkseen luonnonvaroja kestäväällä tavalla. Toimittajaa rohkaistaan toimimaan ympäristöystävällisellä tavalla ja jatkuvasti yhteistyössä Berner-konsernin kanssa ympäristövaikutuksia vähentäen.

Viestintä

Toimittaja on velvollinen viestimään avoimesti ja rehellisesti Berner-konsernin ja sen työntekijöiden kanssa. Toimittaja on velvollinen esittämään totuudenmukaisesti tietoa omasta toiminnastaan, työskentelyoloistaan, tuotteidensa alkuperästä ja muusta vaaditusta informaatiosta.

Luottamuksellisuus

Toimittaja on velvollinen noudattamaan korkeinta luottamuksellisuutta liittyen työntekijöihin, asiakkaisiin, liikekumppaneihin ja liikesalaisuuksiin. Erityistä huomiota vaativat henkilötiedot kansallisten lain mukaisesti.

Määräystenmukaisuus ja toimeenpano

Berner-konserni edellyttää, että Toimittaja noudattaa eettisiä toimintaohjeita, ja toimii toimintaohjeita vastaavalla tavalla.

Toimittaja on velvollinen raportoimaan suoraan Berner-konsernille mahdolliset ongelmat sekä havaitut tai epäillyt eettisten toimintaohjeiden tai lakien loukkaukset.

Berner-konserni pidättää oikeuden suorittaa konsernin omien työntekijöiden tai kolmansien osapuolien suorittamia auditointeja tai muita tarkastuksia Toimittajan tiloissa varmistuakseen näiden toimintaperiaatteiden noudattamisesta sekä toimeenpanemisesta. Nämä tarkastukset voidaan tehdä ilman etukäteistä ilmoitusta.

Berner-konsernilla on yksinomainen oikeus vaatia Toimittajalta toimenpiteitä, mikäli Toimittaja epäonnistuu noudattamaan tämän eettisen toimintaperiaatteiden ehtoja. Berner-konsernilla on yksinomainen oikeus irtisanoa sopimus ja toiminta Toimittajan kanssa, mikäli parannuksia ei tehdä vaadittavassa ajassa.

Toimittaja sitoutuu noudattamaan näitä ehtoja allekirjoituksellaan.

Päivämäärä: _____

Yritys: _____

Allekirjoitus: _____